

ТРИЗЕНБІК - REVUE HEBDOMADAIRE - TRIDENT UKRAINIENNE

Число 48 (598) Рік вид. XIII. 12 грудня 1937 р. Ціна 2 фр. Рік 2 fr.

Париж, неділя, 12 грудня 1937 року

Дипломатичні подорожі голів уряду і керівників закордонної політики, що в таку моду увійшли після війни, особливо пошвавилися останнім часом. Маємо цілу низку сенсаційних одвідин. Доволі пригадати візиту короля Бельгійського до Англії, побут німецького міністра Геса в Італії, поїздки лорда Галіфакса до Німеччини, недавнє оце перебування французьких міністрів в Лондоні, гостювання югославського прем'єра Стодіяновича в Римі і нарешті широко закреслений об'їзд середньої і східної Європи французьким міністром закордонних справ Дельбосом.

Той інтерес, що викликала ця остання подорож ще не скінчена, зміцнився офіційним комунікатом, що його спільно подали 6 грудня в Кракові обидва міністри закордонних справ Франції й Польщі.

«Як у всіх текстах дипломатичних, — справедливо зауважує «Le Jour», — документ цей далеко важніший тим, що в ньому пропущено, ніж тим, що він подає до загального відома. Справді бо одразу в око впадає відсутність в ньому двох формул, які всі так звикли раніше читати в повідомленнях про міжнародні зустрічі. Сьогодні нема згадки, ані про Лігу Націй, ані про колективну безпеку».

Коли не можна сьогодні говорити, що цей документ такий характерний вищепідкресленим умовчанням знаменує собою радикальний поворот французької міжнародної політики, то в кож-

ному разі він виявляє захитання тих позицій, на яких її досі було збудовано.

В ньому виразно проступає перемога методу окремих порозумінь над методом колективної безпеки. Недвозначно підкреслює він і занепад впливів женеvської установи, способи діянннн якої не задовольняють сучасних потреб міжнароднього життнн.

Коли порівняти дві подорожі керівників французької закордонної політики — колись покійного Барту і тепер Дельбоса — то ріжницннн сама впадає в око.

Які наслідки дасть ця подорож взагалі в міжнародніх відноинах, — сказати не можна, але вже по варшавських відвідинах можна твердо встановити одне: разом з теорією колективної безпеки, що, як видно, одходить в минуле, зменшуються й можливості активної участі в європейських справах московських людей, зростає ізоляція Совітського Союзу, а разом з тим розвіюються мрії ІІІ-го Інтернаціоналу запалити таки десь на Заході світову пожежу.

А це все, безперечно, в інтересах України.

О Д У Р Я Д У У Н Р

(Нота, подана Урядом УНР до п. Франкліна Рузвельта, Президента Сполучених Штатів Північної Америки з дати 9 листопаду 1937 року.)

Пане Президенте,

Уряд Української Народньої Республіки на еміграції перестудіював з найбільшою увагою Вашу промову, виголошену 5 жовтня в Чикаго в справі міжнародньої ситуації, що характері зується тероризмом і безправ'ям. Одночасно Ви зволили, Пане Президенте, повідомити про Ваше рішення розпочати енергійну політику направлену на запевнення спокою і поваги загальних принципів моралі, прийнятих повсюди здавна і всіма. Ви мали сміливість ясно сказати, що світова совість вимагає, щоб законні побажання були заспокоєні, щоб несправедливості були виправлені і щоб договори, як рівно ж права і свободи всіх народів були поважані, що є основною необхідністю міжнароднього життнн.

Український національний Уряд на еміграції вважає за свій обов'язок звернутися до Вас з гарячим закликком в імені україн-

ського народу і звернути Вашу ласкаву увагу на режим безправ'я, й тиранії, що його завела на Україні Московщина, а тако-ж подати Вам до відома ті факти, які, на нашу думку, доводять існування джерела цього безправ'я анархії і міжнародного терору, що характеризують сучасне життя.

Обстоюючи принципи Президента Вільсона,—право самоопреділення народів — Український Парламент — Центральна Рада оголосила 22 січня 1918 року незалежність Української Народньої Республіки, таким чином відновлюючи цим актом колишню українську державу, що її вікові традиції сягають до IX-го віку. Існування Української Народньої Республіки було визнане Францією, Англією, Німеччиною, Австрією, Угорщиною, Болгарією, Туреччиною, Польщею, Фінляндією, Латвією, Аргентиною, Совітським Союзом (документ з 2. V. 1918 р. No 3020 А. М. підписаний Леніним), а 14 квітня 1920 року Уряд Української Народньої Республіки подав прохання про прийняття до Ліги Націй (документ Асамблеї з 20 листопада 1920 року).

Але російська комуністична влада без оповіщення війни і без попередження збройно напалася на Українську державу, порушуючи т. ч. всі міжнародні права. Після довгої і кривавої боротьби вона силою зайняла нашу багату країну, змусивши покинути рідну землю Український Національний Уряд подібно, як то поперед у час Великої Війни зробили Уряди Бельгії та Сербії.

Україна не була одинокою жертвою нападу з боку червоної Москви. Тої ж самої долі зазнали і другі держави, що їх рівно ж визнала була за незалежні совітська влада, а власне Республіки Грузинська, Азербейджанська і Горців Північного Кавказу. Подібної ж долі зазнали другі народи бувшої Російської імперії. Всі ці народи вже більш, як п'ятнадцять років переносять огидний режим терору, заведений комуністичною партією з допомогою свого функціонального орґану так званого Уряду Совітського Союзу, що експлоатує в варварський спосіб багатства цих народів, мобілізуючи всі матеріяльні засоби для орґанізації всесвітньої революції.

Публична опінія всього світу лишалася індеферентною до того, що наші народи підлягали терору і несправедливостям комуністичного Інтернаціоналу, але вона схвилювалася тоді, коли, переступивши через кордони, він переніс свою чинність і в інші краї, порушуючи т. ч. мир і порядок в цілім світі.

Вступаючи до Ліги Націй речник Комінтерну, себ-то Уряд Совітського Союзу, поставив собі завданням викликати нову світову війну між так званим капіталістичними державами і його

Передплачуючи «ТРИЗУБ», ви збільшуєте його видавничий фонд і полегшуєте його працю над пропагандою Української Ідеї українських визвольних змагань, яку в тяжких матеріяльних умовах провадить він від 1925 року.

втручання в Іспанії та Китаю ясно доводить, про бажання викликати цю війну.

В час, коли Ви постановили, Пане Президенте, розпочати активну політику направлену на поважання трактатів, принципів моралі, справедливости і людяности в міжнародньому життю, в час коли Ви рівно ж хочете об'єднати зусилля всіх народів для підсилення цих принципів, Уряд Української Народньої Республіки звертає Вашу увагу на саме джерело тої пошести анархії і беззаконства, що поширюється у світі; одночасно він адресує Вашій Ексселенції горяче прохання подати Вашу могутню поміч українському народові в його зусиллях нарешті стати вільним і незалежним. Український Національний Уряд має честь Вас прохати, Пане Президенте, ласкаво приспішити прийняття пропозиції сенатора Копелянда з 30 жовтня 1929 року No 2177 в справі визнання Української Народньої Республіки, а рівно-ж негайне виведення большевицьких окупаційних військ з України.

ДО ОСТАННЬОГО УНІВЕРСАЛУ УРЯДУ

Останній Універсал нашого Уряду з 14 жовтня 1937 року, що всім подав до відома постанову — «зробити клейнод гетьмана Івана Мазепи видимим знаком гідности кожночасного Голови нашої Держави», — викликав широкий і прихильний одгук серед українського громадянства.

До Уряду надходять численні листи з виявом признання за цей акт, який ще міцніше зв'язує віковічні традиції української державности з сучасною боротьбою непрестанною за її відновлення.

Озиваються вельми видатні, широко відомі діячі, різні об'єднання і організації політичні, культурні, фахові.

При тому слід одмитити, що листи ті походять не лише з нашої еміграції, розкиданої світами, але й від представників українського населення на рідних землях.

На прикінці годиться додати, що серед українського громадянства виникла ініціатива перевести збір даток на виготовлення спеціального ланцюгу до цього історичного клейноду. До цього часу, не зважаючи на те, що про це ніде ще не було оголошено, зібрано вже значну суму.

Передплачуючи «Тризуб», ви допомагаєте йому в його праці над пропагандою української ідеї і українських визвольних змагань, яку в тяжких матеріяльних умовах проводить він від 1925-го року

1 цього грудня помер у Празі видатний чеський історик, професор загальної історії Чеського Карлового Університету, доктор Ярослав Бідло, великий приятель України.

Народився покійний 17 листопаду 1868 року, студював на Карловому Університеті під керівництвом славного чеського історика, проф. Голла, а по доктораті слухав ще лекції в Московському Університеті й працював у Москві, Петербурзі, Кракові й Варшаві. На Карловому Університеті покійний займав катедру загальної історії, але спеціалізувався з історії східних слов'ян. З цієї галузі залишив наукові праці: «Історичний розвій слов'янства», «Історія слов'янства», «Історія Росії в ХІХ в.» і цілий ряд наукових розвідок і статей з історії східних слов'ян в енциклопедичному словнику Отговім. Проф. Я. Бідло був одним з небагатьох чеських вчених, що критично ставився до розповсюдження в Чехії безоглядного русофільства. Він ґрунтовно студював історію України й українського народу й самостійности його історичного процесу, поділяючи концепції проф. М. Грушевського, з яким довго приятелював. Проф. Я. Бідло справедливо вважався авторитетом по українському питанню в Чехах. В р. р. 1918-1920 покійний нав'язав тісні приятельські відносини передовсім з проф. Степаном Смалъ-Стоцьким, а потім з іншими українськими професорами-емігрантами й прийняв гарячу участь в організації допомоги українській академічній молоді. В цих роках він організував в Празі наукові виклади з історії, мови й літератури України з участю професорів, тоді ще доцентів, Карлового Університету: Вайнгарта та Горака. Року 1921 він став на чолі Чесько-Українського Комітету, що відав державною допомогою українському студентству в ЧСР, і як Голова цього Комітету багатько поклав праці і багато доброго зробив для нашої академічної молоді. Завдяки його заходом і підтримці було відкрито в Карловому Університеті дві катедри з українських дисциплін: історії України (проф. Д. Дорошенко), української мови й літератури (проф. О. Колесса).

Проф. Я. Бідло часто одвідував різні урочистості й пам'ятні дні, що влаштовували українці в Празі, а іноді й сам виступав з науковими, завжди цікавими рефератами. До кінця життя свого не поривав він ближчих сердечних відносин з українськими науковими працівниками, завжди виявляв охоту служити їм цінними порадами і вказівками та організованою ним цінною бібліотекою по історії слов'ян. Він був дійсним членом Наукового Товариства ім. Т. Шевченка у Львові.

В особі проф. Я. Бідло українські вчені і українська академічна молодь втратили щирого прихильника і оборонця, а Україна — великого приятеля. Вічна йому пам'ять!

З'ІЗД МІЖНАРОДНЬОГО ПОСТІЙНОГО КОМІТЕТУ Б У В . К О М Б А Т А Н Т І В

В минулому числі «Тризуба» редакція звернула увагу читачів, а з окрема увагу кол б. Вояків Армії УНР на конгрес Міжнародного Постійного Комітету бувших комбатантів в Парижі з в. «СІР'а». На цьому місці спинимось докладніше на цій події, бо вона варта уваги.

Як відомо, було дві міжнародні комбатантських організації. Це «FIDAC» і «SIAMAC».

«FIDAC» — це організація б. Вояків, що мала в своєму складі всіх б. союзників та базувала свою чинність на основах Версальського трактату. Тоді коли вона повстала — 1920 рік — вона вимагалася тоді ще спільними антантськими інтересами. Що ж до внутрішньої її ідеології, то вона була, так би мовити, правою.

«SIAMAC» повстав пізніше трохи з певною метою притягнути німецькі, австрійські й болгарські комбатантські кола до співпраці на комбатантському міжнародному терені. Але зафарблення «SIAMAC'у» було лівим, і основою його були принципи Ліги Націй. Коли ж настала зміна режіму як в Австрії, так і в Німеччині, — то, явна річ, «SIAMAC» zostався без німецьких і австрійських представників, що підрізало його головну raison d'être.

По дальшій зміні течій в міжнародньому життю, що викликали рішучу дислокацію б. антантських сил, та появі на кон історії Європи нових ідеологій і практичного переведення їх у життя, — ці дві організації, стали, так би мовити, анахроничними, бо, як їхні засади, так і їхні формули ідеологічні щодо заховання миру, їхні принципи й засади для міжнародньої співпраці комбатантів застаріли, їх нова історія одсунула назад.

І тому сучасність стала вимагати нових принципів і нових формул. Міжнародні комбатантські кола, не руйнуючи ні «FIDAC'а» ані «SIAMAC'у», які продовжують свою чинність, вирішили утворити понад цими двома організаціями, — згаданий Міжнародний Постійний Комітет бувших Комбатантів, до якого запрошено представників нової Німеччини, Австрії, Угорщини й Болгарії. Лише Сполучені Штати Північної Америки не взяли участь у цьому Комітеті, зостаючися вірними своїй доктрині невтручання у європейські справи.

Перспективи перед цим Комітетом надзвичайно великі. Але і одповідальність тако-ж не мала.

Одначе, треба гадати, що, маючи перед собою довголітній досвід життя й діяльності двох організацій — «FIDAC'а» і «SIAMAC'а», — керовники «СІР'а» («Comité International Permanent») тактовно й обережно обійдуть труднощі минулого і знайдуть шляхи для майбутньої співпраці.

СВІТЛІЙ ПАМ'ЯТІ 359-ТИ

**Жалібна декорація на пошану 359
в Українській Бібліотеці ім. С. Петлюри в Парижі —
робота артиста - маляра Л. Перфецького.**

В цьому дусі і відбувся цей конгрес комітету 29-30 листопада і 1 грудня 1937 р. в Парижі.

Офіційне його одкриття відбулося 29 листопада; на нього було запрошено й представників українських комбатантських кол — Т-во б. Вояків Армії УНР у Франції. На цьому засіданню, влаштованім з належною помпою, було лише дві промови: п. Дебона, Голови Французької Делегації, і л. Карло Делькруа, Голови «СІР'а». Перша промова, дуже куртуазна, виявляла велике бажання знайти шляхи для мирного співжиття всіх націй.

Друга ж промова, п. Делькруа, великого інваліда — безрукого і сліпого — вже намічала ці шляхи, бодай в загальних рисах. Тому й мусимо про неї згадати.

П. Карло Делькруа, блискучий промовець, провідник і ідеолог інвалідів Італійської Імперії, вказав, що всі роками шукали формули миру і співпраці і не знаходили їх, бо в основі цим шуканням бракувало двох річей: свідомости небезпеки для цілої європейської цивілізації і безперечна наявність матеріялістичного світогляду сучасної доби. Першу тезу промовець особливо підкреслив тим фактом, що «професіональні пропагатори миру готують нову війну» *) і тим готують загибель для цілої цивілізації.

Друга теза - це матеріялістичний світогляд сучасної доби, як шкідливе явище, що прямує до тенденції встановлення гегемонії якоїсь з переможних держав над переможеними. Тому її треба одкинути, а натомість поставити хрест над минулим і перейти одверто, чесно, із свідомістю своєї національної гідности, до нових методів міжнародньої співпраці, основаних на повазі одного до другого, на моралі, на джентельменстві. «Невже ми, ті люде, що підчас війни чесно виконували наказ нації, кожний своєї, і що тоді поважали своїх бойових противників, що мали одчуття етики. — сьогодні не можемо працювати з такою ж упертістю, з такою-ж щирістю і відданістю нації, знов таки, кожний своєї, над справою миру». І закінчив промовець переконанням, що на комбатантів сьогодні спадає велика шляхетна місія знайти шляхи для порозуміння, бо вони є ті, ще кров'ю своєю значили сторінки історії. І знайти їх повинно, бо од цього залежить життя їхніх країн, доля цілої цивілізації, zagrożена, як ззовні, так і з середини.

Нема чого говорити, що промова п. Карло Делькруа мала надзвичайний успіх.

*) Явний натяк на деструктивну роботу московських людей по цілому світі. М. К.

Конгрес цей ще нічого конкретного не зробив, хоч вже у самому факті присутності й співпраці німців, австрійців і угорців та болгар, — є запорука, що шляхи до порозуміння й співпраці не тільки не закриті, але розчищені.

Безперечно з кулуарних вражень ясно виходить, що перед ведуть італійці і англійці, які прагнуть до тісного співробітництва франко-німецького. Англійці твердо заявили, що вони не бажають б, яквихось інших диверсійних організацій побіч «СІР'а», вважаючи певне тим, що ґрунт «СІР'а» для цього порозуміння є добрим і плодотворним.

Нас, українців, повстання «СІР'а» повинно цікавити з багатьох причин.

Головним є те, що нові ідеї й засади вкладено в роботу і основу цієї організації, в той час, коли «FIDAC» і «SIAMAC» мали, так мовити, замкненими свої сфери діяльності. Отже у програм відшукання мирних порозумінь ми всіляко повинні еставити і проблему українську, як ключ до мирного розршення справ Східньої Європи.

По-друге якась, може не офіційна на початках, наша співпраця з цією новою організацією може мати ширший характер, бо ми не будемо мати перед собою замкнені сфери «FIDAC'а» або «SIAMAC'а» і можемо окористати з арили, де є присутніми всі ті, хто нас інтересує і хто нами інтересується.

Але до нашої співпраці потрібно дуже уважно і ґрунтовно готуватися, і на наші комбатантські кола спадає велика глибока і можливо затяжна робота, координована й з'єднана, в різних країнах, що входять до «СІР'а».

М. Ковальський

З НАГОДИ 16-ОЇ РІЧНИЦІ ГЕРОІЧНОЇ СМЕРТИ ЗА УКРАЇНУ В БАЗАРІ

3 5 9

ЗА СПОКІЙ ДУШ ЇХНІХ МАЄ БУТИ ОДПРАВЛЕНО ПО СЛУЖБІ БОЖІЙ —
УРОЧИСТУ ПАНАХИДУ В НЕДІЛЮ 19-ГО ГРУДНЯ с. р. В УКРАЇНСЬКІЙ
ПРАВОСЛАВНІЙ ЦЕРКВІ В ПАРИЖІ

ХРОНІКА

З ЖИТТЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЕМІГРАЦІЇ

У Франції

З життя Укр. Бібліотеки імені С. Петлюри в Парижі

— З життя Української Бібліотеки ім. С. Петлюри в Парижі. За місяць листопад 1937 пожертви від таких осіб та організацій: 1) Інж. Арс. Шумовського з Хшанова — 30 фр., 2) проф. О. Ізюшиця з Америки — 142.85 фр., 3) Прот. о. П. Білоня з Америки — 48.30, 4) п. Буймитрова з Америки — 90 фр., 5) Ред. «Тризуба» — 300 фр., 6) Представника Бібліотеки К. Клепачівського з Ченстохови — 58.20, 7) п. Хоменка з Тернополю — збірка з р. 1936 і 1937, разом — 113 фр., 8) Відділу Укр. Центр. Комітету в Олександрові-Куявському — 36.70, 9) п. Смовського з Варшави — 28.25 10) Д-ра М. Дубовецького з Кракова — 25, 11) Д-ра М. Чижевського — 39, 12) Проф. І. Феценка-Чопівського з Катовиць — 100, 13) Степана Сірополка (сина) — 15, 14) Відвідувачів читальні Бібліотеки — 36, 15) Складка на купівлю 6 гравюр з легенди про Мазепу: В. Нестерович — 20, І. Рудичів — 20, В. Стороженко — 25. І. та О. Гораїни — 20 та Укр. Громада в Греноблі — 25, 16, Складка на придбання книг: В. Прокопович — 10, Руткевич — 10, ген. О. Удовиченко — 10, С. Нечай — 5, Рудичів — 10, І. Рудичів — 5, Ю. Пономаренко — 5. Всіх жертв за місяць листопад 1.210 фр., а від початку року — 15.510.45, плюс пожертви на купівлю книг та гравюр — 165.

— Замість Різдвяних та Новорічних поздоровлень жертви на Бібліотеку зложили: Є. і В. Прокоповичі — 25 фр., І. та О. Гораїни — 20 фр., І. Косенко — 10, І. Рудичів — 20, Родина Солонарів — 10, А. і М. Ковальські — 10, П. Йосипишин — 10, Ген. О. Удовиченко — 10.

— За місяць листопад одержала Бібліотека такі книги та інші дарунки: 1) В-ва «Укр. Слов.» в Парижі — 3 прим. книги, 2) Укр. Наукового Інституту в Варшаві — 2 кн., 3) Ред. Тризуба — 2 світлини, 3) В-ва «Укр. Бібліотека» (Тиктора) зі Львова — 2 кн., 5) В-ва Світ Дитини — 1 кн., 6) П. Кожевникова в Берліну — 1 кн., 5. І. Мулярчика з Канади — 2 кн., 7) пані С. Косенкової — 1 кн., 8) п. Недайкаші з Парижу — 5 кн., 9) Є. Бачинського з Женеви — два числа і газети з 1918 р. 10) Є. Онацького — 1 кн., 11) І. Липовецького — 1 світлина, 12) П.-етця Кравчука (Париж) — 1 кн., 13) Пані Маніловської (Париж) — 2 кн., 14) п. Кучмаря (Париж) — 1 кн., 15) проф. І. Феценка-Чопівського (Катовиці) 3 кн., 16) Укр. Книгарні з Нью-Йорку — кн., 19) І. Хмелюка — 3 кн., 20) Письменника Юрія Липи з Варшави — 12 книг, 21) В-ва Вістника — 1 кн., 22) В-ва Самоо-світа — 1 кн., 23) Гр. Маслока з Шалету — 4 світлини, 23) Укр. Католицької Місії в Йорктоні (Канада) 1 кн. й 1 ч. журналу, 24) Українця-фотографа в Парижі З. Безуглого — 34 світлини.

Всім жертводавцям Рада Бібліотеки складає сердечну подяку.

— Поіменний список ч. 49 осіб, що зложили датки на Українську Бібліотеку ім. С. Петлюри в Парижі. Збірка в Українській Громаді в Шалеті на лист ч. 860. Підпис Бауца — 10 фр., підпис нечиткий

— 20, П. Вержицький — 10, П. Кутзова — 5, підпис не читкий — 1, С. Давиденко — 5, О. Шевченко — 2, Долотій — 5, Охмак — 5, Марушак — 3, Марушак — 5, Екчинський — 5, Долотій — 3, Мокієнко — 5, М. Яременко — 5, Григораш — 5, Галаган — 5, В. Ковган — 10, Дусько — 10, Дусько — 5, підпис не читкий — 5, Пашин — 5, Щербина — 20, Стоцький — 20, Марийчук — 5, Омельченко — 5, Левицький — 10, Д. Бакум — 5, Кислиця — 5, Максименко — 5, Хоменко — 20, Ф. Марушак — 5, Маслюк — 5, Дениско — 5, Павловський — 5, і Мандрика — 10,

Збірка в Товаристві «Просвіта» в Везін-Шалеті на лист ч. 859, п. п. Т-во Просвіта — 10, М. Колодій — 5, Г. Недогін — 2, Юшкевич П. — 5, Тишк — 2, С. Кубаренко — 3, Онипко — 5, Сачок — 5, Червак — 2, Роман — 3, Яремчук — 2, Савула — 2, Бушило — 2, Джала — 5, Савіцький — 3, Міський — 2, Марушак В., — 3, М. Яковченко — 5, Івашко — 4, Кендифор — 2, Каганюк Степан — 2 і Жук — 2.

Збірка представника Бібліотеки в Ченстохові (Польща) п. Костя Клепачівського, на лист ч. 826, пп. Степан Паладійчук — 1 зол., Борис Коузубський — 1 зол. пол., Лейт. л. С. Шрамченко — 1 зол. пол., Михайло Житкевич — 0.50 зол. пол. Антін Гошеватюк — 2 зол. 50 гр., пол., Зібрані на святі пам'яті С. Петлюри 31. V. 36 в Ченстохові — 6 зол. 37 гр. пол., Кість Клепачівський — 10 зол. пол., Василь Ф. Чабанівський — 3 зол. пол., М. Кулакій — 1 зол. пол., Шлемкевич Михайло — 1 зол. пол., Н. Н. — 2 зол. пол. Кість Клепачівський — 5 зол. 53 гр. пол.

— По іменний список ч. 50 осіб, що зложили датки на Українську Бібліотеку ім. С. Петлюри в Парижі. Збірка Культурно-спортивного Товариства «Букovina» в Румунії, п. п. С. Андріяк — 5 лей рум., А. Бойко-Петрушак — 10, Т. Гуменюк — 10, М. Іваницький — 10,, Инж. І. Іванович — 10, І. Ілюк — 20, М. Іпа-

тій — 10, І. Колотило — 10, Д-р Д. Маєр-Михальський — 10, і невідомий — 5.

Збірка Української Громади в Гавані (Румунія), п. п. Сікорський Володимир — 30., Гордієнко Отто — 20, Гордієнко Теодор — 20, Дробіт Ганна — 50, Дробіт Іларіон — 50, Зимогляд Тиміш — 30 л, Кушніренко Кость — 50, Мяловський Василь — 30, Онисієв Микола — 20, Ходаківський Платон — 30, і Шван Олекса — 30.

Збірка Української Громади в Тулузі, на лист ч. 846, пп. Родкевич — 5, М. Грач — 2.50, Куцєвола — 2, Кратко — 2, В. Собко — 5, П. Гальбин — 2, Яровий — 3, Іван Дениска — 3, Камашенко — 2, Панетна — 5, Гречило Семен — 4, Скібінський Лука — 2, Цимбалюк Петро — 10, Дідик — 2, і підпис не читкий — 3.

Збірка філії Військового Товариства 6. вояків Армії УНР в Шалеті, на лист ч. 858, п. п. Пашин П. — 10 франків., Онипко Е. — 20, Н. Шаповал — 10. Тимошенко — 10, Стоцький — 10, Сопільник — 10, Кислиця — 5, Сачок — 10, Кандифора М. — 5, Левицький — 5, Татаруля Сергій — 5, Чорноус Іван — 10 і Балинський — 10.

Збірка в Українській Громаді в Греноблі, на лист ч. 844, п. п. А. Токайло — 10, Лопатько — 5, Куцєвол — 5, Степаненко — 5, І. Вонарха-Варнак — 5, Червонецький — 5, Романовський — 5, Рогатюк — 5, Тотелія — 5, Дорожинський — 5, Логвиненко — 5, Храпач — 2. 1 Адамович — 5.

— По іменний список ч. 51 осіб, що зложили датки на Українську Бібліотеку ім. С. Петлюри в Парижі. Збірка відділу Українського Центрального Комітету в Люблінні (Польща) на підписний лист з 5. VI. 1937 р. п. п. С. Шлінг — 1 зол. пол., Ол. Герман — 1, Гр. Гавчєренко — 1, Гр. Мєбриє — 1, Лупєт — 2, Буроків — 2, Темчєряк — 2, Ассанович — 1, Еменєра — 1, підпис не читкий — 1, Іван Барос — 1, і Я. Сєледїєв — 0.40.

Збірка відділу Українського Центрального Комітету в Бара.

новичах (Польща) на підписний лист з 13. VI. 1937 р., п. п. Юхим Коваленко — 1, Надежда Коваленко — 0.50, Люба Коваленко — 0.30, Михайло Морозенко — 0.65, Анна Морозенко — 0.25, Анатолій Морозенко — 0.25, Володимир Зарудний — 2, Лукаш Конопелько — 0.50, Анна Конопелько — 0.30, Віра Конопелько — 0.20, Грицько Кримчак — 0.20, Марія Кримчак — 0.20, Валентина Кримчак — 0.10, Володимир Кримчак — 0.10, Грицько Кримчак — 0.10, Степан Ващук — 0.30, Анна Ващук — 0.30, Марія Ващук — 0.20, Галя Ващук — 0.20, Олекса Міхеда — 0.50, Валентина Міхеда — 0.20, Святослав Міхеда — 0.30, Іван Миронюк — 0.50, Софія Миронюк — 0.20, Людмила Миронюк — 0.30, Сергій Попов — 0.50, Софія Попова — 0.30, Віктор Попов — 0.20, Яків Усенко — 0.40, Марія Усенко — 0.25, Олена Усенко — 0.25, Арсеній Іващенко — 0.50, Олена Іващенко — 0.50, Леон Ляшенко — 0.30, Олена Ляшенко — 0.30, Ліза Ляшенко — 0.20, Степан Ляшенко — 0.20, Іван Доробалюк — 0.50, і Анна Доробалюк — 0.50.

Збірка на підписний лист ч. 745, покладений в читальні Бібліотеки, датки зложили: п. п. Н. — 20 фр., Х — 10, Андрій Чехівський — 15, і Юрченко з Шалети — 10.

Збірка представника Бібліотеки в Ченстохові (Польща), п. Костя Клепачівського, на лист ч. 875, п. п. Кість Клепачівський — 5 нак — Хотетівський — 2, Лейт. флоти Свят. Ол. Шрамченко — 1.50, Олександр Болдирів — 1, і Михайло Житкевич — 0.80.

Збірка відділу Українського Центрального Комітету в Олександреві Куявському (Польща) на підписний лист ч. 47, п. п. М. Мартиненко — 1, С. Чорний — 0.50, Кобилянський — 0.50, Чоха М. — 0.50, Леонів Хведір — 0.50, А. Черний — 0.50, Горбань — 0.50, Грушанський — 0.20, Меналюк — 0.30, Д. Пономаревський - Свід — 50 зл. і Карвоський — І і Будилло — 0.50.

— З життя філії Т-ва б. Вояків Армії УНР у Шалеті. В суботу й неділю 4-5 листопада Голова Т-ва п. ген. О. Удовиченко перебував в Шалеті, одвідуючи місцеву філію Т-ва. Зразу ж по приїзді Голова Т-ва, разом з Уповноваженим Т-ва сотн. Пашином та членами філії, удався на кладовище, де поховано полк. М. Татарулю і де збудовано вже на його могилі пам'ятника. Як раз в той день була перша річниця смерті покійного. Підчас свого побуту в філії Голова Т-ва подав загальні інформації та про життя Т-ва.

— З життя філії Т-ва в Одені. Оденська філія Т-ва б. Вояків Армії УНР у Франції в неділю 28 листопада улаштувала жалібну академію по ростріляних 359 героях в Базарі. Академія була улаштована в помешканні Української Дитячої Школи в Оден-ле-Тіші. На почесному місці на столі стояв великий портрет бл. пам. С. Петлюри, уквітчаний національними стрічками, з правого боку прапор Оденської філії, з лівого прапор Корпорації Лицарів Залізного Хреста. Прапори перевиті жалобою. Академію відкрив Уповноважений Т-ва п. Житній, після відкриття дитячий хор під орудою учителя Школи п. Кузя заспівав національний гімн. Потом Уповноважений виголосив довший реферат, в якому коротко торкнувся головних подій цього походу та трагічного його кінця. По рефераті п. Іванюта голосно й поволі зачитує призивча ростріляних, присутні стоючи вислухують. По закінченню списку Упоноважений виголошує: «Кращим синам України, що загинули в боротьбі за нашу батьківщину, віддаймо пошану і одспіваймо їм «Вічну пам'ять». І сумні акорди жалібного співу заповнюють салю.

На закінчення академії були декламації й співи. Декламувала учениця Школи п. Мидень та діти п. Калениченка заспівали «Не пора, не пора». З дослух з декламаціями виступили п. Кузь та п. Суський, а потім пор. Калени-

ченко, як учасник цього походу поділився з присутніми дуже цікавими і цінними власними спогадами про цей похід. Академію закінчив спів «Ще не вмерла Україна».

У Польщі

— Панахида по 359 героях Базару. 28 листопаду б. р. в православному соборі у Варшаві відбулася урочиста панахида по 359 героях Базару. Панахиду, яку було організовано заходами Головної Управи УЦК, відправив її українською мовою протоієрей Іларіон Бриндзан, Настоятель Української Православної Парафії у Уранції.

— В Гуртку «Спокій». 28 листопаду б. р. в Українському Мистецькому Гуртку «Спокій» у Варшаві відбулися рефератові сходи членів Гуртка, на яких п. Ст. Цехомський виголосив відчит — «Виставка zdeгенерованого мистецтва в Мюнхені в світлі сучасних потреб пластики».

Виклад проф. О. Шульгина в Женеві

На запросини Міжнародного Т-ва для дослідження творчості Жан-Жака Русо проф. О. Шульгин зробив в Женеві 24 жовтня с. р. виклад на тему: «Жан Жак Русо й національне питання». Наш видатний вчений, що од давнього часу студіює творчість Ж. Ж. Русо, докладним аналізом творів французького мислителя й письменника вияснив ідею патріо-

тизму в його літературній діяльності і її одгуки в житті. Доклад викликав велике заінтересування в наукових і журналістичних колах.

Бібліографія

« L'URSS à l'Exposition de Paris » Des-sins de Mad. Numero special 19-20 - 119-120 — Octobre 1937 de la « Documentation Anticomuniste » bi-mensuel de CIL-LAC.

Публікує, каже, що «сміх вбиває». Ця невеличка брошура «Сілака» безсумнівно досягне, як своїм правдивим і дотепним текстом, так ще більше безподобними карикатурами, свої цілі — осміяти претенціозність і брехливу пропагандистичність Світового Павільйону на Паризькій виставці, павільйону блефу, за яким криється жахлива і безглузда суть сірого і обдіраного буденного життя СССР.

Публікуючи брошуру «Сілак», як каже передмова, «хотів показати кілька яскравих рис безчесної публіцистичності і брехливої пропаганди, яким наповнено сівітський павільйон на виставці у Парижі».

Європа починає розуміти всю гумористичність сівітської пропаганди. Вже пройшли часи, коли можна було дивувати «досягненнями» наївних буржуїв по-за кордонами сталінської сатрапії». Перефразуючи Шевченка можна сказати «Добрехалася совдепія до самого краю...» 3.

ПОПРАВКА

В ч. 45-му «Тризуба» на ст. 16-ій, 23-ій рядок згори, перед словами: «підчас таких парадувань» і т. д. випали підчас друку наступні два речення: «вічні скептики можуть негативно ставитися до таких маніфестацій, говорячи про «непотрібні парадування». Але так можуть мислити лише ті, які не розуміють змісту національної духовости».

З В І Т

Ініціативної групи допомоги Українській Школі в Парижі, що влаштувала вечірку 6-го листопаду 1937 року, 15, авеню Ош, Париж 8, на користь школи.

П р и б у т о к :

1. Продано квитків	1.087.—
2. Буфет	1.423.—
3. Лотерея	178.—

Разом . . . 2.749.50

Видатку 1.968.—

Чистого прибутку 781.50

Пожертви під час вечір. 199.—

Всього прибутку 980.50

В и д а т о к :

1. Організація вечірки : подорожі на репетиції та співанки безроб. учасників, помешкан- ня, музика, податок листування, реквізит	1.110.85
2. Організація буфету: напої, продукти, дос- тавка та відправка їх	857.15

Разом . . . 1.968.—

Прибуток у сумі дев'ятьсот вісімдесят (980) фр. 50 сантимів зданий в скарбницю Батьківського Комітету школи в Парижі.

Справка: поквітовання ч. ч. 163-184 включно.

Ініціатива група приносить свою щирю подяку жертводавцям, всім громадянам, що своєю присутністю сприяли моральному та матеріальному успіху вечірки і паням: Каленський, панні Мартинок, паням Очеретній, Носовій, Чернявській, Шмалівській, панам Бахтинові, Волинцю, Гмирі, Кузнеціву, пані Манцевій, панам Лановенкові, Литвинові, п. Могилівській, панам Курманському, Миколайчукові, Надворному, Набоді, Наглюкові, Парадовському, Поліщуківі, Солонареві, Стефуранчинові з його партнеркою, Татарському, Ткаченкові, Топольському, Шмаліві, Шпаківському, які на заклик Ініціативної групи безкорисно принесли свою працю нашій школі.

ІНІЦІАТИВНА ГРУПА:

Луцкевич, Могилівський, Гаврилко, Очеретний

16. XI. 1937 р.

Париж

О ц и м р о з п и с у е т ь с я

К О Н К У Р С

на три категорії малюнків українських мистців:

1) Богородицю-Діву (Богоматір, Заступницю України).

2) Історичний образ (із світліших моментів давньої або сучасної, історії України).

3) Український краєвид (з якої-небудь околиці українських земель включно до мотивів урбаністичних).

Формат, техніка та м а л я р с ь к и й характер — реалістичний, імпресіоністичний, стилізований і т. п. — довільні.

В и с о т а н а г о р о д :

зол. п.

За найкращу Богоматір — одна нагорода — 250.—

За найкращий історичний малюнок — одна нагорода 250.—

За український краєвид — дві нагороди, перша 250.—

— — — — — друга 150.—

Малюнки, призначені на конкурс, висилати до 15 жовтня 1938 на адресу Природописного Музею Тов. ім. Шевченка, Львів, вул. Чарнецького 24, із зазначенням, що малюнок призначений на конкурс.

Малюнки мають бути непідписані. Прізвище своє артист має подати у прилученій до посилки, закритій коперті.

Малюнки залишаються власністю мистців і будуть звернені по оголошенні висліді конкурсу та по евентуальній виставі надісланих праць.

Суму, призначену на нагороду, складено на окремому рахунку до «Земельного Банку Гіпотечного» у Львові.

Склад дотичного журі подасться до загального відома у своєму часі.

Ліна Федорівич-Малицька

Львів, 7 жовтня 1937 р.

КОНЦЕРТ НА ПОШАНУ МИКОЛИ ЛИСЕНКА

з нагоди двадцятип'ятиліття смерти великого українського композитора влаштовує Українська Бібліотека ім. С. Петлюри в Парижі, за ласкавою допомогою п. Ю. Пономаренка, в суботу, 18 грудня с. р., о год. 8.30 вечера, в salle Lafayette, 27, rue des Petit Hôtels, Paris 10, метро Gare du Nord.

Квитки набувати можна :

1) в Бібліотеці — 41, rue de La Tour d'Auvergne, Paris 9.

2) в бюрох Генеральної Ради Союзу УЕО у Франції та Товариства б. Вояків Армії УНР у Франції — 248, rue St.-Jacques, Paris 5.

3) у Відділі Опікування Українською Еміграцією при Українській Місії у Франції — 24, rue de la Glacière, Paris 13.

В СПРАВАХ УКРАЇНСЬКОЇ МІСІЇ У ФРАНЦІЇ І ВІДДІЛУ ОПІКУВАННЯ ЕМІГРАЦІЄЮ ПРИ НІЇ

п. І. Косенко приймає в помешканні Місії (24, rue de la Glacière, Paris 13) що-дня од год. 10 до 12, крім неділь і понеділків.

Т р и з у б

тижневик політики, культури, громадського життя та мистецтва, заснований р. 1925 Симоном Петлюрою, виходить в 1937 році по-старому з доповненим складом співробітників, новими видатними літературними силами.

УМОВИ ПЕРЕДПЛАТИ НА 1938 РІК

У Франції на рік — 80 фр., на півроку — 40 фр., на три місяці — 20 фр.
на один місяць — 10 фр.

	1 рік	½ року	3 місяці	1 міс.	Окр. чис.
ЧЕХОСЛОВАЧЧИНА	100 к. ч.	50 к. ч.	25 к. ч.	13 к. ч.	3,5 к. ч.
ПОЛЬЩА	22 зол.	11 зол.	5,5 зол.	2 зол.	0,60 зол.
РУМУНІЯ	550 леїв	300 леїв	150 леїв	50 леїв	25 леїв
НІМЕЧЧИНА	13 мар.	6,5 мар.	3,5 мар.	2,5 мар.	0,75 мар.
СПОЛ. ШТАТИ П. А.	3,5 дол.	2 дол.	1,5 дол.	0,75 дол.	0,15 дол.
КАНАДА	3,5 дол.	2 дол.	1,5 дол.	0,75 дол.	0,15 дол.
БЕЛЬГІЯ	25 бельг.	13 бельг.	7 бельг.	2,25 бельг.	0,75 б.
БОЛГАРІЯ	250 лев	150 лев	60 лев	25 лев	6,50 лев
ЮГОСЛАВІЯ	140 дин.	70 дин.	35 дин.	12 дин.	3 дин.

У Парижі набувати в книгарні В. Поволоцького, 13 rue Bonaparte, Paris 6

БАТЬКІВСЬКИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ В ПАРИЖІ

Батьківський Комітет української школи в Парижі. доводить до відома, що ялинка для дітей українців Парижа та околиць влаштовується 26 грудня с.р. о 15 год. на 15, Avenue Noche. Paris 8.

Запис дітей на ялинку (вказати вік дитини) приймається :

1. Що четверга в помешканню Школи 248, Rue St Jacques Paris 5, від 14 до 18 год.

2. У Голови Батьківського Комітету — М. Nagluk 65, Rue Saint Louis en l'Île Paris 4 та в Уповноважених Батьківським Комітетом.

Редакція і адміністрація : 41, rue de La Tour d'Auvergne. Paris 9

Для переказів у Франції : «Le Trident», chèque postal 898.50, Paris.

Редагує — Комітет

Адміністратор : Лл. Косянко

Le Gérant : M-me Perdrizet